

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Co/380/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712214933
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Dibdiaková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6712214933.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej, členiek senátu JUDr. Evy Kmeťovej a JUDr. Márie Jamriškovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. AK Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, menom ktorej koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát proti odporcovi Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 13C/129/2012-213 zo dňa 12. marca 2015 jednohlasne takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 13C/129/2012-213 zo dňa 12. marca 2015
p o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozhodnutím zamietol okresný súd návrhy navrhovateľa na zaplatenie súm špecifikovaných v návrhoch ako majetkovej škody a ako nemajetkovej ujmy spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom okresného súdu ako súdu exekučného pri výkone verejnej moci, ktoré pod sp. zn. 13C 129/2012, 13C 130/2012, 13C 131/2012, 13C 132/2012, 13C 133/2012, 11C 97/2012, 11C 104/2012, 11C 118/2012, 11C 121/2012 a 11C 139/2012 spojil v záujme hospodárnosti konania na spoločné konanie, o ktorých ďalej konal pod sp.zn. 13C 129/2012. Konanie o návrhu navrhovateľa zo dňa 05.03.2015 na ich prerušenie zastavila aj zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ podal na súd návrhy na náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Bol toho názoru, že navrhovateľ nezvládol dôkazné bremeno ohľadom preukázania zákonných predpokladov priznania nároku na náhradu škody, a to bez ohľadu na to, že pri prejednávaní tejto veci vychádzal súd aj z konkrétnych exekučných spisov konajúceho súdu, ktoré si pripojil a v ktorých postup exekučného súdu s prihliadnutím na dĺžku jeho konania dôsledne preskúmal.

Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhy na plnenie majetkovej škody, resp. nemajetkovej ujmy vo všetkých spojených veciach, ktoré odôvodnil navrhovateľ nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, keď o jeho návrhoch ako oprávneného v exekučných konaniach na zmenu súdneho exekútora nerozhodol exekučný súd v stanovenej lehote, nie sú dôvodné. Právna úprava 30 dňovej lehoty stanovenej pre súd na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora od doručenia návrhu na súd

nedopadá na exekučné konania, ktoré začali pred 01.09.2005, čo vyplýva z § 238 EP, preto k žiadnemu porušeniu procesného postupu exekučným súdom nedošlo.

Návrhy navrhovateľa na plnenie majetkovej škody, resp. nemajetkovej ujmy spojené do prejednávanej veci nepovažoval okresný súd za opodstatnené, pretože zo strany exekučného súdu ani nemohlo dôjsť k zbytočným prietiahom od doručenia návrhov na zmenu exekútora do rozhodnutia o nich tak, ako to navrhovateľ tvrdil, čo okresný súd zistil z priložených exekučných spisov.

Poukázal aj na to, že navrhovateľ nepreukázal jeden zo základných predpokladov vzniku nároku poškodeného na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorý spočíval v nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu pri rozhodovaní o návrhoch na zmenu súdneho exekútora, pretože s poukazom na § 44 ods.6 Exekučného poriadku (ďalej EP) v znení účinnom do 31.08.2005 nie je stanovená pre rozhodnutie o takomto návrhu pre súd žiadna lehota. Tvrdenia navrhovateľa o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívajúcom v tom, že nebola dodržaná zákonná lehota na vykonanie úkonu alebo vydanie rozhodnutia nie je preto správne, preto ňou nemohol byť exekučný súd zákonom viazaný.

V prejednávanej veci nebola žiadnym príslušným orgánom konštatovaná nezákonnosť rozhodnutia exekučného súdu, preto z tohto dôvodu, ale ani z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktoré malo spočívať v prekročení lehoty na rozhodnutie o zmene exekútora tvrdenej navrhovateľom nie je možné požadovať náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

S prihliadnutím na enormné množstvo návrhov na začatie exekúcie, žiadostí o udelenie poverenia, návrhov na zmenu súdneho exekútora a pod. podaných v relatívne krátkom časovom období na ten istý exekučný súd, radovo v tisícoch návrhov, nepovažoval okresný súd dĺžku konania s prihliadnutím na povahu prejednávanej veci za takú, ktorá by odôvodňovala navrhovateľom tvrdené zbytočné prietahy v konaní. Keďže tento základný zákonný predpoklad pre vznik zodpovednosti štátu za škodu na navrhovateľom uplatnenú náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy nebol v konaní preukázaný, okresný súd návrhy navrhovateľa ako nedôvodné zamietol. Z tohto dôvodu nemalo žiaden právny význam zaoberať sa ostatnými predpokladmi zodpovednosti odporcu, a to vznikom, ako ani výškou škody. Navrhovateľ na ním tvrdené prietahy v exekučnom konaní, v ktorom vystupoval ako oprávnený nepodal sťažnosť na príslušný exekučný súd, ani na Ústavný súd SR či Európsky súd pre ľudské práva.

Vykonaným dokazovaním mal okresný súd preukázané, že vo všetkých veciach rozhodol exekučný súd v primeraných lehotách, v dôsledku čoho neboli splnené zákonné predpoklady pre navrhovateľom uplatnený nárok podľa § 9 zák.č. 514/2003 Zb., v dôsledku čoho ich ako neodôvodnené zamietol.

Súd vylúčil dňa 12.03.2015 vec vedenú pod sp. zn. 13C/131/2012 na samostatné konanie.

O návrhu navrhovateľa na prerušenie konania v prejednávanej veci súd rozhodol dňa 12.09.2013 tak, že ho zamietol, pričom odvolací súd rozhodnutie potvrdil. Z dôvodu, že navrhovateľ doručil rovnaký návrh na prerušenie konania opätovne dňa 05.03.2015, konanie o ňom s poukazom na § 159 ods. 2 O.s.p. a § 104 O.s.p. zastavil.

Návrhy navrhovateľa na prerušenie konania zo dňa podľa § 109 ods. 2, písm. c) O.s.p., doručené súdu dňa 06.05.2015, ktorými navrhol položiť Súdnemu dvoru ES ním navrhované predbežné otázky považoval okresný súd v danom prípade, keďže sa jedná o procesný postup súdu za zjavne neopodstatnené a irelevantné vo vzťahu k prebiehajúcej konaniu, pričom ich prejudiciálne zodpovedanie nemá reálny dosah na prebiehajúci spor, v dôsledku čoho ich zamietol.

S rozhodnutím okresného súdu sa neuspokojil navrhovateľ a podal proti nemu odvolanie. V odvolaní poukázal na tú skutočnosť, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p., keď sa mu ako účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods.2 písm.a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p., že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1, keď rozhodoval vylúčený sudca, ako aj k vadám podľa § 221 ods.1 O.s.p., keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal ním navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Namietal tiež, že okresný súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti jeho právneho zástupcu napriek tomu, že požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody s predložením listiny, ktoré tieto preukazovali. Podľa jeho názoru nemohol okresný súd postupovať podľa § 101 ods.2 O.s.p. a ak tak urobil, odňal mu tým právo na konanie pred súdom.

Poukázal na tú skutočnosť, že žiadal o prerušenie konania, čo okresný súd neakceptoval a nariadil pojednávanie. Neakceptoval ani jeho žiadosť o zrušenie pojednávania z dôvodu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená, je potrebné z konania vylúčiť. Tá okolnosť, že krajský súd neprihliadol na ním uvádzané dôvody, ktoré vylúčenie sudcu z pojednávania tejto veci odôvodňovali nič nemení na tom, že v jeho očiach, a objektívne v očiach verejnosti, nie je možné takéhoto sudcu považovať za nestranného. Tvrdil preto, že v konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad, pričom pojednávanie súd vo veci odložiť mohol. Z dôvodu jeho neprítomnosti na pojednávaní sa nemohol vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých okresný súd pri rozhodovaní vychádzal a ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil svoje rozhodnutie. Z týchto dôvodov preto došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti, jeho práva na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu možnosti navrhovateľovi konať pred súdom. Z dôvodu, že sa nemohol vyjadriť ku skutkovým a právnym otázkam prejednávanej veci, ako aj z dôvodu, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, ku ktorým sa tiež nemal možnosť vyjadriť a ani navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení, považoval rozhodnutie okresného súdu za nesprávne.

Podľa jeho názoru nemohol okresný súd vo veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania a jeho právo na kontradiktórny súdny proces porušil tým, že vykonal dokazovanie obsahom exekučného spisu, pre ktorý dôkaz sa rozhodol sám, pričom nie je zrejmé, či šlo o dôkazy, ktoré boli založené v exekučnom spise. Záverom sa vyjadroval k majetkovej škode, ktorú si v návrhu uplatnil a ohľadom ktorej súd návrh zamietol. V odvolaní uviedol, že súd skúmal len škodu, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka, čo však z odôvodnenia rozhodnutia vôbec nevyplýva. Okresný súd sa podľa jeho názoru žiadnym spôsobom nevysporiadal ani so znaleckým posudkom o vzniku a výške vzniknutej škody, ktorý navrhovateľ predložil súdu.

K nemajetkovej ujme navrhovateľ uviedol, že okresný súd v rozhodnutí nevysvetlil, prečo nedošlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy SR, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote, keď sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a nezdôvodnil ani, prečo konal vo veci, keď navrhovateľ predložil návrh na prerušenie konania pred pojednávaním vo veci samej.

K odvolaniu navrhovateľa sa odporca nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal vec podľa § 212 ods.1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods.2 O.s.p., pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané prvostupňovým súdom. Rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený v zmysle § 211 ods.2 a § 156 ods.1 a 3 O.s.p., čo bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Banskej Bystrici, pričom dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že predmetom sporu je právo navrhovateľa na zaplatenie sumy ako majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom okresného súdu ako súdu exekučného pri výkone verejnej moci, ktorá je vyjadrením čiastkových súm uplatnených navrhovateľom samostatnými návrhmi, ktoré v záujme hospodárnosti spojil okresný súd na spoločné konanie. Vo všetkých spojených návrhoch navrhovateľ žiadal, aby z dôvodu námietky predpojatosti okresného súdu, ktorý má vec prejednať z dôvodu, že svojim konaním sám vyvolal skutočnosť, ktorá založila právo navrhovateľa uplatňované týmito návrhmi, a to jeho nesprávnym úradným postupom, nemôže byť ako štátny orgán, ktorý je škodcom v spore medzi navrhovateľom a štátom objektívne rozhodujúcim orgánom v prejednávanej veci, preto navrhol postup podľa § 12 O.s.p., a teda, aby nadriadený súd rozhodol pred prvým prejednaním veci o jej prikázaní inému súdu, pretože sudcovia konajúceho súdu sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom konania. Z dôvodu námietky zaujatosti vznesenej navrhovateľom, z ktorej vyplynulo, že pridelením tejto veci ktorémukoľvek zo sudcov konajúceho súdu by právo navrhovateľa na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom bolo porušené, keďže neexistuje podľa rozvrhu práce na súde žiaden sudca, ktorý by nebol vo veci zaujatý, predložil okresný súd nadriadenému súdu na

rozhodnutie námietku zaujatosti vznesenú navrhovateľom vo všetkých spojených veciach. Nadriadený súd o všetkých rozhodol tak, že v prejednávanej veci vylúčil z rozhodovania len toho sudcu, ktorý konal v navrhovateľom namietanej exekučnej veci. Ostatných sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania tejto veci nevyhlúčil.

Navrhovateľ si návrhmi uplatnil právo na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z toho dôvodu, že exekučný súd nerozhodol o návrhoch navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora do 30 dní od ich doručenia, ale až po uplynutí takto stanovenej lehoty. Nesprávny úradný postup, ktorý mal za následok vznik majetkovej škody je preto daný nevydaním rozhodnutí v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, a preto bol aj príčinou vzniku materiálnej škody a nemajetkovej ujmy. Výšku majetkovej škody navrhovateľ vyčíslil z náhrady istiny a príslušenstva, ktorá už nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím súdu v občianskom súdnom konaní vedenom voči dlžníkovi a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si uplatnil z toho dôvodu, že nesprávnym úradným postupom exekučného súdu došlo k zmareniu legitímneho očakávania navrhovateľa, že zákonným postupom dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Navrhovateľ mohol pri skôr vydanom rozhodnutí exekučného súdu, ktoré by bolo vydané včas a v zákonnej lehote uskutočniť rad iných krokov, ktoré by boli zvýšili jeho úspech mimo súdneho zabezpečenia vymožitelnosti pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by bol vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Náhrada nemajetkovej ujmy má tak základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv navrhovateľa a princípov právneho štátu.

Odporca vo všetkých spojených konaniach namietal, že navrhovateľ nepreukázal jeho tvrdenie, že by činnosťou exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu nerozhodnutím o návrhu navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote, pretože z § 44 ods.6 EP platného do 01.08.2005 30-dňová lehota pre rozhodnutie súdu nevyplýva, preto je nárok navrhovateľa neopodstatnený. Takýmto postupom súdu preto nedošlo k porušeniu žiadnych jeho práv, keďže pôvodný súdny exekútor musel svoju činnosť vykonávať až do právoplatného rozhodnutia súdu o zmene exekútora, kedy v exekúcii pokračoval novoustanovený exekútor.

Odporca poukázal na nesplnenie podmienok pre uplatnenie nároku navrhovateľa na súde, pretože žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v každej zo spojených vecí, ktorú navrhovateľ doručil odporcovi nebola v čase podania návrhu na súd ešte prejednaná, a teda navrhovateľ nepostupoval tak, ako to vyplýva z § 15 a § 16 ods.4 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č. 514/2003 Z.z.) cit. zák. Podľa názoru odporcu boli preto návrhy navrhovateľa podané na súd predčasne. Uplatnený nárok v každom z nich nemôže byť ani z dôvodu, že žiadosť o udelenie poverenia exekučný súd zamietol a ani z dôvodu, že by bolo došlo k vydaniu tohto rozhodnutia po zákonom stanovenej lehote dôvodný. Nejedná sa ani o zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pretože týmto nemôže byť akýkoľvek postup súdu a ani o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pretože podľa § 6 ods.1 cit. zák. je možné právo na náhradu škody z tohto dôvodu uplatniť len vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, k čomu však v prejednávanej veci nedošlo. Vo vzťahu k prieťahom exekučného súdu v konaní odporca uviedol, že navrhovateľ nepreukázal, že by bol podal sťažnosť na prieťahy v konaní, resp. žiadosť o prešetrenia vybavenia sťažnosti, ani že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, prípadne iné právoplatné rozhodnutie ESLP, resp. Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Z tohto dôvodu nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov tak, ako to navrhovateľ v konaní tvrdil. Odporca v konaní vzniesol aj námietku premlčania v súlade s § 19 ods.1 cit. zák. Namietal tiež, že z návrhu nevyplýva, či navrhovateľom uplatnená škoda vo forme vecných nákladov predstavuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk tak, ako to vyplýva z § 17 ods.1 cit. zák., pričom paušalizáciu vecných nákladov nepovažoval za zmenšenie majetku navrhovateľa ako poškodeného a ani za ušlý majetkový prospech, preto nie je možné, aby sa ich podľa zák.č. 514/2003 Z.z. domáhal. Ani náklady na udržiavanie systému ako položku majetkovej škody odporca neuznal za preukázanú, pričom sa jedná o paušálne sumy za len všeobecne deklarované činnosti bez akýchkoľvek dôkazov. V časti navrhovateľom uplatneného nároku na nemajetkovú ujmu poukázal na § 17 ods.2 a 3 zák.č. 514/2003 Z.z. a tvrdil, že navrhovateľ nepreukázal, že by ho ním uvádzané porušenie práva oprávňovalo aj na uplatnenie zadosťučinenia, pretože nedošlo k preukázaniu vzniku nemajetkovej ujmy a ani toho, že by sa mala poskytovať jej

náhrada v peniazoch. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ako ani príčinnú súvislosť, vznik skutočnej škody a prípadnej nemajetkovej ujmy, navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd správne zistil skutkový stav a vec právne správne posúdil, preto sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

Len na zdôraznenie správnosti, a to s prihliadnutím na tvrdenia navrhovateľa v odvolaní uvádza ďalšie skutočnosti. Námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní sú námietkami procesného, ale aj hmotnoprávneho charakteru. K procesným námietkam odvolateľa, ktoré sa týkajú tej skutočnosti, že vec prejednal a rozhodol zaujatý sudca je potrebné uviesť, že Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd nadriadený právoplatne rozhodol o námietke navrhovateľa týkajúcej sa zaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, ako aj jeho návrhu na prikázanie veci inému súdu, v dôsledku čoho je súd prvého stupňa rozhodnutím nadriadeného súdu viazaný.

Aj keď by bol podkladom práva navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu, čo sa v prejednávanej veci nepotvrdilo, nezakladá to automaticky pomer sudcu k veci, preto neexistuje žiaden relevantný dôvod k tomu, aby bol zákonný sudca z prejednávania a rozhodovania tejto veci vylúčený. Zákonného sudcu, ktorý prejednáva a rozhoduje vec na vecne a miestne príslušnom súde nemôže vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci len tá skutočnosť, že postupom sudcu v inej veci mala byť navrhovateľovi spôsobená škoda (rozhodnutie NS SR č.k. 3Cdo 102/2013). Na tejto skutočnosti nič nemení ani fakt, že navrhovateľ nesúhlasil s postupom okresného súdu, keď v prejednávanej veci nebolo prihliadnuté na jeho námietku zaujatosti a žiadosti o prikázanie veci inému súdu a keď okresný súd nevyčkal na výsledky konania o ústavnej sťažnosti navrhovateľa, ktorú podal na postup okresného súdu Ústavnému súdu SR z dôvodu porušenia jeho základného práva zaručeného mu čl. 46 ods.1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 ods.1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivý súdny proces. Odvolaciemu súdu je z iných rozhodnutí Ústavného súdu SR, napr. I. ÚS 89/2013 zo dňa 06.02.2013, I. ÚS 92/2013 zo dňa 13.02.2013, ktorými už rozhodoval o rovnakej sťažnosti navrhovateľa proti uzneseniam nadriadeného súdu zrejme, že návrh navrhovateľa bol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu SR na ich prerokovania a rozhodnutie odmietnutý a keďže iné dôvody, pre ktoré by mal byť zákonný sudca z prejednávania a rozhodovania tejto veci vylúčený okresným, ale ani odvolacím súdom zistené neboli, je námietka navrhovateľa o tom, že vo veci rozhodoval nezákonný a zaujatý sudca nedôvodná. Odvolací súd preto nepovažoval postup okresného súdu, keď vec prejednal a rozhodol za také porušenie, ktoré by mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie v prejednávanej veci.

Odvolací súd nesúhlasí ani s tvrdením navrhovateľa o tom, že postupom okresného súdu, keď tento predbehol vydaním meritórneho rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o nestrannosti sudcu bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, pretože okresný súd sa s dôvodmi, pre ktoré navrhovateľ navrhol prerušenie konania v prejednávanej veci až do rozhodnutia Ústavného súdu SR o jeho sťažnosti podrobne zaoberal a v odôvodnení rozhodnutia, ktorým jeho návrh na prerušenie konania zamietol sa s nimi vysporiadal.

Okresný súd musel vychádzať z právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu, ktorým ho ako zákonného sudcu z prejednávania veci nevyhlásil, preto návrh navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods.1 písm.b/ a ods.2 písm.c/ O.s.p. nepovažoval správne za dôvodný. Navrhovateľom uvádzaný dôvod na prerušenie konania v čase rozhodovania súdu neexistoval, pretože okresný súd bol v čase rozhodovania tejto veci rozhodnutím nadriadeného súdu o jeho nevyhlásení, viazaný.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. je súd oprávnený konanie prerušiť v prípade, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak dal súd na takéto konanie podnet. Navrhovateľ prílohou k návrhu na prerušenie konania preukázal, že Ústavnému súdu SR doručil sťažnosť na porušovanie jeho základného práva na súdnu ochranu, osobitne práva na zákonného sudcu, ako aj práva na nestranný súd zriadený zákonom. Konanie na ústavnom súde by mohlo byť považované za dôvod na prerušenie konania, pokiaľ by jeho výsledok mal význam pre rozhodnutie súdu vo veci samej. Ako však vyplýva z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v skutkovo a právne totožnej veci (Uznesenie I. ÚS 89/2013 zo dňa 06.02.2013, dostupné na www.concourt.sk

<<http://www.concourt.sk>>), obsahovo zhodná sťažnosť navrhovateľa bola ústavným súdom odmietnutá pre nedostatok právomoci Ústavného súdu SR na jej prerokovanie a rozhodnutie. Ústavný súd SR v cit. rozhodnutí uviedol, že k porušeniu práv navrhovateľa malo dôjsť v dôsledku toho, že napadnutými rozhodnutiami krajský súd nevytlúčil všetkých sudcov okresného súdu z prerokovania a rozhodovania predmetnej veci napriek tomu, že škoda, ktorú si uplatnil v podaných žalobách vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom toho istého okresného súdu. Obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR však nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb a vylúčiť nimi označených sudcov z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Jeho obsahom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby a rozhodnúť o ňom.

Z citovaného rozhodnutia Ústavného súdu SR vyplýva, že sám vyslovil nedostatok svojej právomoci rozhodnúť o sťažnosti, pre ktorú navrhovateľ žiadal prerušiť konania, a preto jeho rozhodnutie o priloženej sťažnosti nemôže mať význam pre rozhodnutie vo veci samej a nie sú dané ani dôvody na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej ZFEU) Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie.

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento súdny orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol.

Odvolačný súd v súvislosti s ďalším návrhom navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. dodáva, že ak sa účastník domáha prerušenia konania podľa uvedeného ustanovenia s tým, že súdu zároveň navrhuje otázky, ktoré majú by Súdnemu dvoru Európskej únie ako predbežné otázky predložené je súd, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie, ak považuje vyriešenie takejto otázky za nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia a ak je vyriešenie uvedenej otázky spôsobilé podstatným spôsobom ovplyvniť jeho rozhodnutie. Súd v danom prípade postupuje ex officio, a teda nie je potrebný ani návrh zo strany účastníka. Odvolací súd považoval rovnako, ako aj okresný súd navrhované predbežné otázky za zjavne neopodstatnené a irelevantné vo vzťahu k prebiehajúcej konaniu, pričom ich prejudiciálne zodpovedanie nemá reálny dosah na prebiehajúci spor. Aj v prípade, ak by odvolací súd považoval oprávneným položené otázky za relevantné pre toto konanie, judikatúra Súdného dvora EU upravuje výnimky z povinnosti súdu predložiť predbežnú otázku týkajúcu sa výkladu práva Európskej únie, ak je súdom, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok, a to najmä vtedy, ak k danej otázke existuje ustálená judikatúra Súdného dvora EU a ak výklad a správna aplikácia práva Európskej únie sú súdu úplne jasné (tzv. acte clair (fr.)).

O návrhoch navrhovateľa na prerušenie konania rozhodol preto súd správne, keď pre nesplnenie zákonných podmienok stanovených v § 109 ods. 1 a 2 O.s.p. jeho návrh zamietol, s ktorým postupom sa odvolací súd stotožňuje rovnako, ako aj s rozhodnutím okresného súdu o zastavení konania o návrhu na prerušenie, keď už raz o takom istom návrhu navrhovateľa právoplatne rozhodol.

Odvolačný súd s tvrdením navrhovateľa o tom, že okresný súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti jeho právneho zástupcu napriek tomu, že požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody s predložením listiny, ktoré tieto preukazovali, nestotožnil. Ak okresný súd prejednal vec na nariadenom pojednávaní bez účasti navrhovateľa, nie je možné procesný postup okresného súdu považovať za nesprávny a za rozporný s § 101 ods.2 O.s.p. a ani za taký, ktorý by mal za následok odňatie možnosti navrhovateľa konať pred súdom. Okresný súd neznemožnil navrhovateľovi realizáciu jeho procesných práv tým, že vec prejednal a rozhodol bez jeho účasti, pretože o odročenie tohto pojednávania navrhovateľ súd nepožiadala. Nie je možné súhlasiť s jeho tvrdením, že žiadosť o zrušenie pojednávania je žiadosťou o jeho odročenie, pretože pre odročenie pojednávania musí účastník súdneho konania uviesť dôležitý dôvod, ktorý má za následok jeho odročenie. Okresný súd správne vyhodnotil dôvod uvedený navrhovateľom v jeho žiadosti o zrušenie pojednávania, a to podanie sťažnosti na Ústavný súd SR proti rozhodnutiu nadriadeného súdu z dôvodu jeho nesúhlasu za taký, ktorý nespĺňal

podmienky pre odročenie pojednávania, a to aj preto, že rozhodnutie nadriadeného súdu bolo v čase pojednávania právoplatné a z prejednávania a rozhodnutia tejto veci vylúčený nebol.

Nie je podstatná ani ďalšia jeho námietka o tom, že sa nemohol vyjadriť k dôkazom predloženým odporcom, pretože to, či sa navrhovateľ zúčastní pojednávania a svoje právo vyjadriť sa k veci a ku skutočnostiam a dôkazom predloženým odporcom využije je výlučne v jeho právomoci. Navrhovateľ bol na pojednávanie súdom riadne predvolaný, v predvolaní na pojednávanie bol podrobne poučený o všetkých jeho právach a povinnostiach a keďže neexistoval žiaden dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, o ktoré odročenie ani navrhovateľ súd nežiadal, bol postup okresného súdu pri vykonávaní a hodnotení dôkazov správny. Navrhovateľ mal možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi a stanoviskami, vyjadriť sa k nim a ak sa na súdom nariadené pojednávanie z vlastnej vôle nedostavil, nesie za takýto prístup zodpovednosť výlučne sám. (rozhodnutie NS SR 1 Cdo 100/2011)

Okresnému súdu nie je možné vytknúť ani procesný postup, ktorým vykonal dokazovanie aj obsahom exekučného spisu, ktorý sa prejednáwanej veci týkal, pretože práve v exekučnom konaní mala vzniknúť navrhovateľovi ním uvádzaná škoda. Sám navrhovateľ nemal výhrady k tomu, aby rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa nesprávneho úradného postupu nedodržaním 30-dňovej lehoty pre vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora a nerozhodovanie bez zbytočných prietahov preskúmal, inak by nemohol vo veci bez takto zisteného skutkového stavu rozhodnúť. Takýmto postupom okresného súdu nemohlo v žiadnom prípade dôjsť k porušeniu práva navrhovateľa na spravodlivé súdne konanie, pretože dôkazná povinnosť je výlučne na tom účastníkovi, ktorý porušenie práva tvrdí. V právomoci súdu, ktorý prejednávanú vec rozhoduje je zasa posúdenie významu dôkazov a potreba ich vykonania, pričom sám zväží, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie podľa toho, či sú pre rozhodnutie veci potrebné alebo nie. Z Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom súd nie je nimi viazaný a nemusí vykonať všetky nimi navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a záver o tom, ktoré z dôkazov súd vykoná a ktoré nie je podľa § 120 ods.1 O.s.p. vecou súdu, a nie účastníkov konania. Podľa judikatúry Ústavného súdu SR do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods.1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods.1 Dohovoru nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, ani právo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (rozhodnutie ÚS SR sp.zn. II.ÚS 3/97 a sp.zn. II.ÚS 251/03).

Z vyššie uvedených dôvodov je preto odvolací súd toho právneho názoru, že navrhovateľovi nebolo odňaté jeho právo konať pred súdom, ani právo na kontradiktórny súdny proces. Vo veci rozhodol zákonný a nestranný sudca, preto takýmto postupom nemohlo dôjsť k porušeniu žiadneho jeho práva.

K hmotnoprávnym dôvodom uvádzaným navrhovateľom v odvolaní ohľadom ním uplatneného nároku, ktorému nebolo vyhovené z dôvodu nepreukázania nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik práva na náhradu škody, ktorý dôvod navrhovateľ ani založil na nedodržaní 30-dňovej lehoty stanovenej Exekučným poriadkom nesprávne, keďže v § 44 ods. 6 EP v znení platnom do 31.08.2005 nie je pre vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora v exekučnom konaní stanovená žiadna lehota, preto len všeobecná argumentácia o porušení jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov s odkazom na čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase na preukázanie nároku nestačí. Odvolací súd uvádza, že okresný súd správne dospel k záveru, že v exekučnom konaní k žiadnym prietahom nedošlo a exekučný súd ani nekonal tak, že by nebol dodržal zákon a že by bol svojim postupom zapríčinil vznik škody, ktorú si navrhovateľ v konaní uplatnil. Dĺžka exekučného konania, ktorú navrhovateľ popísal od doručenia žiadosti o zmenu súdneho exekútora do vydania rozhodnutia, ktorým exekučný súd žiadosti vyhovel nebola neprimeraná, pretože dovtedy ustanovený súdny exekútor bol povinný v exekúcii pokračovať dovtedy, kým k zmene súdneho exekútora reálne nedošlo.

Takýto neštandardný postup navrhovateľa, spočívajúci v neobvyklom množstve naraz podaných návrhov na zmenu súdneho exekútora mal za následok, že okresný súd postupne a v primeraných lehotách vybavoval všetky žiadosti po dôkladnom preskúmaní splnenia podmienok a až po ich preskúmaní mohol vo veci rozhodnúť.

S prihliadnutím na vyššie uvedené okolnosti, keď aj odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe hromadné podávanie návrhov nielen na zmenu súdneho exekútora, ale aj na začatie exekúcií a následne žiadosti súdnych exekútorov o udelenie poverení na vykonanie exekúcií v relatívne krátkom čase v enormných množstvách, o čom vedel aj navrhovateľ, v dôsledku čoho mal a mohol očakávať, že tieto budú vybavované postupne, nie je možné lehotu, ktorá uplynula od podania žiadosti navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora do rozhodnutia o nej exekučným súdom v žiadnom prípade posudzovať ako neprimeranú a nie je možné ju považovať ani za neakceptovateľnú. Odvolací súd nesúhlasí s tým, že by takáto dĺžka konania na exekučnom súde mala nutne za následok prieťah v súdnom konaní, a tým porušenie práva účastníka na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, pretože exekučný súd nebol kapacitne schopný vybaviť viac žiadostí, než vybavil (rozhodnutie ÚS SR I. ÚS 42/2001).

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že tak, ako to vyplýva aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 24/2004 pod termín „postup“ možno subsumovať ako činnosť štátneho orgánu, tak aj jeho nekonanie (nečinnosť alebo opomenutie). Nesprávny úradný postup nie je v žiadnom právnom predpise presne definovaný, preto v súlade s ustálenou súdnou praxou ho možno definovať tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý bez ohľadu na to, či súvisí s jeho rozhodovacou činnosťou alebo nie, nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom je zodpovednosťou občianskoprávnou, osobitnou, ktorá je upravená samostatným zákonom. Základnými predpokladmi jej vzniku, keďže má charakter objektívnej zodpovednosti je nielen nesprávny úradný postup súdu, ale aj existencia škody a príčinná súvislosť, ktoré podmienky musia byť splnené súbežne. Bez toho, aby nebol v konaní jednoznačne preukázaný nesprávny úradný postup, ktorý by mal za následok vznik škody alebo nemajetkovej ujmy nie je dôvod zaoberať sa vznikom škody a ani príčinnej súvislosti. Keďže v prejednávanej veci nebol nesprávny úradný postup v konaní exekučného súdu zistený a ani preukázaný, nemohlo dôjsť ani ku vzniku zodpovednosti štátu za škodu, preto okresný súd správne postupoval, keď aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti, okrem predpokladu, či skutočne exekučný súd nesprávne postupoval, keď nedodrжал navrhovateľom tvrdenú zákonnú lehotu a nerozhodol bez zbytočných prieťahov v konaní, neskúmal.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vo výroku vecne správne, preto ho podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 224 ods.1 a § 142 ods.1 O.s.p. rozhodol odvolací súd o trovách odvolacieho konania tak, že ich náhradu odporcoví, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný nepriznal, pretože si žiadne trovy neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.